

PREDLOG

ZAPISNIK SKUPNE IZREDNE SEJE SVETA MESTNE OBČINE VELENJE IN SVETA OBČINE ŠOŠTANJ

Seja je potekala v sejni dvorani Centra Nova, dne 21. 8. 2025, s pričetkom ob 16.00 in zaključkom ob 20.55.

Sejo sta vodila župan MOV **Peter DERMOL** in župan OŠ **Boris GOLIČNIK**.

Župan **Peter DERMOL** je ugotovil, da je od skupnega števila 33 članov sveta prisotnih 27 članov in je svet sklepčen.

Župan **Boris GOLIČNIK** je ugotovil, da je od skupnega števila 20 članov sveta prisotnih 13 članov in je svet sklepčen.

Župan **Peter DERMOL** je dejal, da je namen sklica izredne seje Osnutek Zakona o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-šaleške premogovne regije, torej krovnega zakona, ki bo tlakoval prihodnji razvoj celotne regije. Nato se je zahvalil vsem pripravljalcem osnutka zakona, na čelu z Ministrstvom za kohezijo in regionalni razvoj, ki je koordiniralo pripravo tega zakona. Veseli ga, da so prišli do točke, ko lahko o tem zakonu tudi javno spregovorijo, se do njega opredelijo in izrazijo tudi pričakovanja do vseh, ki vodijo aktualno politiko, da bo ta zakon tudi čim hitreje z nekaterimi popravki ugledal luč sveta. Nato je pozdravil goste:

- dr. Aleksander JEVŠEK, minister za kohezijo in regionalni razvoj
- mag. Bojan KUMER, minister za okolje, podnebje in energijo
- Jože NOVAK, minister za naravne vire in prostor
- Srečko ĐUROV, državni sekretar na Ministrstvu za kohezijo in regionalni razvoj
- mag. Katarina OSTRUH, vodja Centra za pravični prehod
- Mitja TAŠLER, direktor TEŠ
- mag. Marko MAVEC, generalni direktor Premogovnika Velenje
- dr. Janez ROŠER, direktor Premogovnika Velenje
- Branko MAZEJ, predsednik sindikata Termoelektrarne Šoštanj
- Simon LAMOT, predsednik sindikata delavcev Premogovnika Velenje
- mag. Gašper ŠKARJA, direktor Komunalnega podjetja Velenje
- mag. Biljana ŠKARJA, direktorica Razvojne agencije SAŠA
- člani delovne skupine za spremljanje prestrukturiranja na območju Mestne občine Velenje: Branko MEH, Boštjan POKORNY, Vlado VRBIČ in Janko POGORELČNIK

Osnutek predloga zakona so predstavili **dr. Aleksander JEVŠEK**, **Srečko ĐUROV**, **Jože NOVAK** in **mag. Bojan KUMER**.

Osnutek programa Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA regije je predstavila **mag. Katarina OSTRUH**.

Župan **Peter DERMOL** je glede programa dejal, da je za vsakim ukrepom nabor projektov, ki jih je razvojna agencija identificirala v celi regiji. Tu je res nabor želja in če to pretvorimo v finančna sredstva, potem prosi, da 200 milijonov dvignejo na vsaj pol milijarde EUR in bo nekoliko lažje. Vedo pa, da se bodo morali pri teh ukrepih specializirati, prosi pa ministrstvo, da ta osnutek programa vzamejo resno. Sledila je razprava.

Mag. Marko MAVEC je dejal, da so danes na samem pragu zapiranja, kjer so se znašli po odločitvi EU. V ta namen je bila pred 3 leti sprejeta tudi Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda. Za prestrukturiranje Šaleške regije sta bila zasnovana 2 zakona, prvi je zakon o zapiranju premogovnika, drugi pa je ta, ki je danes pred njimi. Strategija predvideva, da bosta oba zakona celovito poskrbela za kvalitetno zaprtje premogovnika in za sanacijo degradiranih območij z minimalnim vplivom na zaposlene ter z zagotovljeno socialno varnostjo. Po njegovem mnenju je zakon o prestrukturiranju regije dobro naslovil potrebe regije glede razvoja in novih delovnih mest, potrebe po strateških razvojnih projektih, prav tako pa tudi ohranjanje materialne in kulturne dediščine. Nekaj več pozornosti pa bi bilo potrebno posvetiti nekaterim za premogovnik ključnim vprašanjem. Pravični prehod naslavlja, da bo najprej poskrbel za prestrukturiranje obstoječih delovnih mest. Na premogovniku imajo precej programov, ki so že danes deloma na trgu ali pa popolnoma. Za uspešen prehod na trg v celoti pa bi ti programi potrebovali razvojna sredstva. S tem bi ohranili tisti del že obstoječih delovnih mest in seveda tudi ljudi, ki v prihodnje v procesih zapiralnih del ne bodo potrebni. Takšnih delovnih mest je okoli 400. Pričakujejo tudi, da bo zakon primarno poskrbel za prestrukturiranje obstoječih delovnih mest, kot je to predvideno s strategijo izhoda iz premoga. Trenutno pa je tako z zakonom kot programom preveč izenačeno nastajanje novih delovnih mest ter prestrukturiranje obstoječih. Če želijo obstoječa delovna mesta prilagoditi za trg, ni

potrebna obsežna prekvalifikacija kadra in če bi želeli ta isti kader uporabiti na novih delovnih mestih, bi morali narediti obsežne prekvalifikacije. Prav tako bi bilo dobro dodatno nasloviti tudi reševanje problematike tistih invalidov, ki jih premogovnik pri zapiralnih delih in v času zapiranja ne bo potreboval. Kar veliko teh invalidov pa takrat še ne bo imelo pogojev za upokojitev. Dejal je, da ima premogovnik tudi obsežen stanovanjski sklad, skoraj 300 stanovanj. V preteklosti so vsem najemnikom, ki so to želeli, stanovanja prodali. Preostali najemniki so predvsem socialno krhki ljudje, mnogi ne bi prenesli povečanja najemnine, zato je potrebno, da poskrbijo, da bo novi lastnik teh stanovanj ostal na neprofitnem principu. Na koncu je dejal, da so nepremičnine, ki jih premogovnik uporablja za svojo dejavnost, zgrajene in dane v uporabo skladno z Zakonom o rudarstvu. Zanje ta zakon velja. Po prenehanju uporabe v rudarske namene pa je potrebno urediti njihov status. To so najprej naslovili v zakonu o zapiranju, pa je potem bila ocena, da to sodi v zakon o prestrukturiranju, česar pa zakon ne naslavlja, zato je nujno potrebno to v zakonu urediti. Na koncu je izrekel pohvale ministrski ekipi, ki je pripravljala ta zakon. Ocenjujejo, da sta oba zakona, torej tudi zakon o zapiranju, izredno koristna in tudi napisana tako, da pomagata regiji in premogovniku.

Mitja TAŠLER je dejal, da si je zakon večkrat prebral in tudi on, ki je vpet v prestrukturiranje in v projekte, je rabil dosti časa. Meni, da imajo problem pogovarjanja. Najprej je potrebno razčistiti, kaj so sredstva, ki so predvidena, za katere projekte so namenjena, kako so predvidena in kdo so upravičenci. Ko bodo to razumeli, bodo tudi razumeli namen zakona. Za zaposlene v TEŠ, ki jih nikjer noben zakon ne omenja, je izredno pomembno, da zagotovijo nove projekte, nova delovna mesta, na katera bodo lahko prehajali. To lahko dosežejo le z novimi projekti, ki se naslavlja v zakonu o pravičnem prehodu, ter tudi s projekti, ki se bodo nadaljevali po izteku časa, za katerega je predviden Sklad za pravični prehod, in se bodo lahko na lokaciji TEŠa in PVja razvijali naprej. To mora biti jasno definirano. Sam zakon ima odlično postavljena področja, bo pa potrebno določene člene preurediti tako, da jih bodo vsi razumeli. S tem namenom so že pred časom ustanovili novo družbo, ki je odgovorna, da zagotavlja nova delovna mesta v prvi vrsti za zaposlene v TEŠu ter tudi za zaposlene v premogovniku, ampak zato potrebujejo nove investicije, nove projekte.

Simon LAMOT je pohvalil delovno skupino, ki je ta zakon pripravljala. Meni, da je ta zadnja verzija že zelo ustrezna, je pa pa še nekaj zadev, ki bi jih želeli spremeniti ali dodati. Tudi sami so v tej delovni skupni sodelovali. Pomembno je bilo spoznanje, da je potrebno oba zakona sprejemati skupaj, z roko v roki, ker se dopolnjujeta. Dejal je, da zakon velja do maja 2027, danes pa so prvič dobili tudi zagotovilo, da se zna ta zakon podaljšati, kar ga veseli. Upa, da bodo vse naredili v tej smeri, saj bo to lažje tudi za zaposlene, saj v kolikor se to ne zgodi, jim projekcije kažejo, da so za posamezno obdobje, predvsem 2027, ogromne številke tistih, ki bi lahko bili brezposelni. Zato v tem zakonu predlagajo predvsem tiste izjeme, ki posegajo v drugo zakonodajo, to je zlasti 5 zadev:

- izobraževanje, v zakon je potrebno vključiti neko možnost financiranja in skrajševanja postopkov akreditacije morebitnih novih, prilagojenih programov po vzoru tujine
- prednostni odkup stanovanj, kjer je potrebno zagotoviti neko prehodno obdobje, kjer si bodo socialno šibkejši zagotovili sredstva, da ta stanovanja odkupijo, ali pa zagotovitev nekih znosnih najemnin
- spodbuda za delodajalce, ki zaposlijo potencialno brezposelno osebo iz termodivizije za določeno obdobje
- spodbuda za tiste, ki bi se odločili za samozaposlitev
- spodbuda za delodajalce, ki zaposlujejo invalide iz termodivizije

Pripravili so tudi posamezne člene s pojasnili in jih bodo vložili do konca javne razprave. Pričakujejo, da bodo vključeni v ta del zakona, saj ne spadajo v zakon o postopnem zapiranju. Dodal je še, da obstaja projekt Veščine za vse, financiran iz Sklada za pravični prehod. Že 2 leti se ukvarjajo z dikcijo, s katero bi zagotovili, da ta denar prvenstveno lahko koristijo za izobraževanje zaposlenih iz termodivizije. Ne pridejo pa tu skupaj. V kolikor se to ne bo zgodilo ta ali naslednji teden, bo izgubljena še ena sezona za izobraževanje. Vprašanje pa je tudi, ali lahko ta denar prenašajo v naslednje obdobje. Glede samega zakona o postopnem zapiranju pa so dobili zagotovila ministra Novaka, da so njihove pripombe bile upoštevane, čeprav jih do danes še ni videl v pisni obliki. Nekaj zadev je potrebno izpiliti v povezavi z novo spremembo pokojninske zakonodaje in upa, da bodo zahtevo rešili po mirni poti, ker je to za njih ključni zakon.

Branko MAZEJ je dejal, da nacionalna strategija za pravični izstop iz premoga zagotavlja, da se nikogar ne bo pustilo zadaj. Posebna pozornost strategije je namenjena vzpostavitvi varoval, da se neposredno in posredno zaposlenim v premogovništvu in energetiki v SAŠA regiji zagotovi socialna varnost. Predlog zakona je vezan na razvoj celotne regije, kar je pravilno. Naravnano je predvsem na nove priložnosti v regiji, dejstvo pa je, da ima lahko preureditev energetske lokacije na obnovljive vire energije na območju TEŠa nadaljnji vpliv tudi na število zaposlenih v TEŠu. V kolikor se načrtovani projekti ne bi realizirali, bo sindikat TEŠa k osnutku zakona podal svoje pripombe v smislu nadgradnje socialnih področij. Socialna varnost delavcev v premogovništvu in proizvodnji el. energije, ki bodo zaradi izstopa iz premoga potencialno ostali brez zaposlitve, mora biti zagotovljena na pravičen in vključujoč način z ukrepi za zaščito socialnega položaja, prekvalificiranjem in z

ukrepi za prerazporeditev na alternativna in primerljiva delovna mesta. Postopno zapiranje PVja je neposredno povezano s TEŠ, ki je edini kupec premoga. Z zmanjševanjem proizvodnje premoga se zmanjšuje tudi proizvodnja el. energije v TEŠu, zato menijo, da bi bilo potrebno zakonsko zagotoviti enakovredno obravnavanje zaposlenih v PVju in v TEŠu. Zaradi nižanja proizvodnje in trajne ustavitve bloka 5, so v letu 2026 že lahko ogrožena delovna mesta zaposlenih v TEŠu, zato je nujna vključitev delavcev TEŠa v zakon o postopnem zapiranju premogovnika ali tudi v danes obravnavani zakon, za katerega pa ga veseli, da je izvedel, da se bo lahko časovno celo podaljšal. V kolikor bi prišlo do prenehanja pridobivanja premoga iz PVja pred letom 2033, nimajo v nobenem od ključnih zakonov eksplicitno zapisanih rešitev za delavce TEŠa in torej niso enako obravnavani kot delavci PVja. Na ustna zagotovila, da verjetno nobeden od zaposlenih v TEŠu ne bo izgubil službe, ne pristaja in jim ne verjame, zato je apeliral na ministre in ostale odločevalce, da se poskrbi tudi za socialno varnost delavcev v TEŠu, in sicer tako, da bodo delavci TEŠa ob morebitnih nepredvidljivih okoliščinah zakonsko zaščiteni, ker trenutno niso.

Župan **Peter DERMOL** je dejal, da pri teh socialnih zadevah velikokrat slišijo, da je že vse dogovorjeno in upoštevano, potem pa od sindikalnih partnerjev slišijo, da nimajo zadnje verzije, da ne vejo, kaj je v zakonih. Ta negotovost »ubija«. Izpostavil je, da delavci TEŠa niso nič manj odvisni od premoga kot delavci premogovnika in njegovih družb. Odločevalce je opozoril, da če v zakonih ne bo varovalk za zaposlene, potem ljudje v zakone ne bodo verjeli, zato je apeliral na vse, da umestijo v zakone socialne varovalke za zaposlene. Dokler stvari niso na papirju, je težko v to verjeti.

Mag. Biljana ŠKARJA je dejala, da jo veseli, ker je ta zakon končno v javni obravnavi. Intenzivno so delali, da so danes tukaj. To je plod in trdo delo vseh njih. Še posebej se je zahvalila Ministrstvu za kohezijo in regionalni razvoj ter vsem ostalim pristojnim resorjem ter regijskim deležnikom, izpostavila je zlasti gospoda Đurova ter sodelavce Direktorata za regionalni razvoj, ker so res v zadnjem letu intenzivno sodelovali, kot direktorica pa pozdravlja to, da se bo zakon izvajal po sistemu upravljanja od spodaj navzgor.

Župan **Peter DERMOL** je dejal, da so predlogi občinske uprave sledeči:

- V 9. členu 4. alineje 4. odstavka se spremeni vsebina, ki govori o upravičencih do spodbud po zakonu, in sicer da se »fizične osebe s stalnim prebivališčem na območju SAŠA premogovne regije« spremeni v »fizične osebe, ki so lastniki nepremičnin na območju SAŠA premogovne regije«, saj lahko v nasprotnem primeru nekdo, ki je lastnik premoženja v Ljubljani in živi na našem območju, črpa ta sredstva in energetsko sanira svoj objekt v Ljubljani. Doda naj se tudi 5. alineja, da lahko fizične osebe s stalnim prebivališčem na območju SAŠA premogovne regije tudi dobijo te spodbude, ki niso vezane na izboljšanje energetske učinkovitosti.
- V 10. členu, Prenova sistema daljinskega ogrevanja, je zapisano, da mora biti zelena preobrazba daljinskega ogrevanja zaključena do leta 2030. Poudaril je, da nacionalna strategija velja do leta 2033 in ne pristajajo na to, da jim kdorkoli skrajšuje letnice. Pri tem bodo tudi vztrajali. Pri zeleni preobrazbi v 10. členu dodatno predlagajo, da se zameji cena toplotne energije za gospodinjstvo in gospodarstvo v Šaleški dolini. V primeru, da se cena premoga podvoji, potroji, bi tukaj verjetno imeli najvišjo ceno ogrevanja v Sloveniji. Poudaril je, da tukaj ne smemo biti talci zapiranja PVja, saj postopno zapiranje premogovnika pomeni tudi pritisk na ceno premoga in na vse ostale segmente in če to prenesemo na gospodinjstvo in na gospodarstvo, potem nam zakoni o prestrukturiranju kaj dosti ne pomenijo, ker finančno ne bomo sposobni slediti trendu dviga toplotne energije.
- 11. člen govori o preureditvi energetske lokacije na obnovljive vire energije. Pričakujejo, da se ta člen črta iz samega zakona, vzroki so seveda ti, da je plavajoča sončna elektrarna na Družmirskem jezeru že financirana iz Sklada za pravični prehod in menijo, da to v ta zakon ne sodi. Dejstvo je, da je edini upravičenec HSE. Njegovo osebno mnenje je, da če bi danes dobili odgovor, kaj se skriva za temi 45 milijoni EUR, bi se verjetno svetnice in svetniki lažje opredeljevali do tega člena. Minister je tudi povedal, da se bodo na to temo še slišali. Sam se strinja z gospodom Goličnikom, da TEŠ ni nikjer zajeta, nima nekih varovalk, ampak tudi energetske lokacije znotraj PVja nimajo nekih varovalk. Prosil je, da se svetnice in svetniki danes do tega opredelijo in v kolikor pride do spremembe 11. člena na način, da so to sredstva, ki se namenjajo za vlaganje znotraj energetskih lokacij TEŠa in PVja za implementacijo nekih novih razvojnih projektov, da se potem seveda lahko zagotovijo finančna sredstva. Meni, da bi s takšno dikcijo člena lahko dali tudi območjem TEŠa in PVja nek nov zagon. Na koncu se bodo skupaj s svetnicami in svetniki MOV odločili, ali bodo vztrajali pri tem, da se ta člen črta iz zakona, ali pa obstaja tudi kakšna alternativa.
- 12. člen govori o zagotavljanju neprofitnih stanovanj v SAŠA regiji. Poleg besednih zvez, ki se morajo prilagoditi novi stanovanjski zakonodaji, naj se vključi tudi, da pri odkupu ali prenosu stanovanj zraven sodijo tudi parkirišča oziroma garažne hiše, ker je to last teh nepremičnin. V 5. alineji 2. odstavka tega člena naj se doda, da je poleg priprave projektne dokumentacije dovoljeno tudi sofinanciranje stroškov poleg projektne investicijske dokumentacije in tudi, da je dovoljeno sofinanciranje izdelave prostorskih izvedbenih aktov ali sprememb in dopolnitev za gradnjo javnih najemnih stanovanj. V 12. člen naj se dopiše nov odstavek glede

najemnih stanovanj, ki jih danes zasedajo sedanji ali bivši zaposleni v PVju in so v lasti PVja. Predlagajo, da se naredi dvoletni moratorij, v katerem imajo najemniki možnost stanovanje tudi odkupiti po ocenjeni vrednosti z neposredno pogodbo, ne da bi to stanovanje šlo na dražbo in bi se cena dvigovala. Pričakujejo tudi, da se stanovanja plačajo v 100% deležu, vključno z DDVjem, saj lokalni skupnosti neprofitna stanovanja predstavljajo strošek. Prenos 200 ali 300 stanovanj pod okrilje neprofitnega najema MOV pomeni samo dodatne stroške za vzdrževanje in vse ostalo.

- V 14. členu, vzpostavitev kulturnega in kreativnega sektorja, naj se v 1. odstavku dopiše diktacija, da se mora Festival Velenje, ki bi bil nosilec, povezovati tudi z drugimi organizacijami na območju SAŠA regije, ki za to izkažejo interes.

- Pri 15. členu, muzej premogovništva, je potrebno paziti tudi na definicijo, kaj sodi pod stari rudniški jašek in zato tudi predlog, da se diktacija v 1. odstavku spremeni tako, da se tudi območje starega jaška zajame v ta prenos pod okrilje Muzeja Velenje. V tem členu naj se spremeni tudi diktacija sofinanciranja, težko namreč danes naložijo Muzeju Velenje, da bo 20% celotnega premoženja moral zagotoviti v lastnih sredstvih, saj gre za drago premoženje in mora država poskrbeti, da se v tej fazi to 100% tudi pokrije. Manjka tudi, da mora muzej skrbeti tudi za ohranjanje nesnovne kulturne dediščine premogovništva, recimo delovanje kulturnih društev, ohranjanje običajev, recimo skok čez kožo itd.

- V 16. členu predlagajo, da se 1. odstavek spremeni tako, da se strateška zemljišča dajo v prilogi samega zakona in da se zagotovi odkupna pravica za zemljišča, ki so strateškega pomena za OŠ in MOV, in da se ta zemljišča poplačajo v 100% višini, in sicer po vrednosti GURSa. Glede ostalih nepremičnin PVja in TEŠa pa predlagajo, da imajo predkupno pravico. Predlagajo tudi, da se sistem odločb spremeni, in sicer da najprej pridobijo odločbo resornega ministrstva, šele nato se lahko lokalna skupnost opredeli do te pravice za odkup. Glede odtujitve je ponovno podal pobudo v imenu obeh občin, da bi ta rok skrajšali na 5 let.

- Pri 17. členu je podal predlog, da se za izvajanje programa nameni 200 milijonov EUR. Ponovno je tudi podal pobudo, da se za strateški projekt Dolina startupov in scaleupov zagotovi 10 milijonov EUR izven tega programa in da torej tega strateškega projekta ne bremeni 200 milijonov EUR, ker bo že tako za izvajanje vseh programov, ki jih načrtujejo, verjetno premalo finančnih sredstev. Dodal je, da je za prenovo daljinskega ogrevanja v 10. členu tega zakona namenjenih 23,5 milijona EUR, kar je smešna ocena. Lokalne skupnosti so skupaj s KP Velenje v akcijskem načrtu zelo jasno povedale, da ocenjujejo strošek na približno 140 milijonov EUR, zato bo na to ponovno podana pripomba, da se ta sredstva zagotovijo. Če zelena preobrazba daljinskega ogrevanja ni uspešna, potem ne ve, na kak način bomo sploh lahko izstopili iz premoga. Glede zadnje alineje 5. odstavka 17. člena, torej nakup strateških nepremičnin, pa je dejal, da pričakujejo tukaj 100% sofinanciranje. Glede zadolževanja je dejal, da so občine v SAŠA regiji v neenakopravnem položaju, ker morajo poleg rednega razvoja zagotavljati tudi lastne vire za prestrukturiranje te regije, kar je zelo obremenjujoče. Predlagajo zato, da se v 17. člen v finančne mehanizme vključi, da se zadolževanje občin za financiranje lastnih virov projektov ne šteje v obseg zadolževanja in da se za izvedbo projektov zagotovijo tudi subvencionirane obrestne mere. Predlagal je še, da se tudi tu upošteva DDV.

- Predlagal je uvedbo novega člena, in sicer da se na ravni vladne službe ali pa ministrstva za kohezijo oblikuje služba ali organ, ki bo skrbel za koordinacijo izvajanja tega zakona, da bodo tudi predstavniki regije tako lažje komunicirali in prišli do vseh informacij.

- Pri 19. členu je predlagal, da se zapiše rok 3 mesece, ker če bo od sprejetja zakona 9 mesecev, bo že nova vlada, ki bo v povojih in kdaj bo operativna, je vprašanje.

Župan **Boris GOLIČNIK** je dejal, da se bo osredotočil le na predloge, ki se razlikujejo od MOV. Nato je dejal, da ga zelo veseli, ker je ta zakon prišel v javno obravnavo in si želi, da bi bil čimprej sprejet. Jasno pa je izpostavil, da mora biti ta zakon pravičen in da mora odražati tudi vso zgodovinsko ceno, ki jo je ta dolina, še posebej OŠ, plačala za energetske neodvisnost Slovenije. Sama OŠ je že desetletja razvojno močno omejena, največja omejitev pa je obsežen pridobivalni prostor PVja, ki se razteza na širšem območju OŠ. Dejstvo je, da je rudarjenje usodno zaznamovalo razvoj in napredek OŠ. Najbolj tragičen primer je seveda potopljena vas Družmirje. Dolgo je obstajala realna grožnja, da bo podobna usoda doletela tudi celo mesto Šoštanj in prav zato je takrat začelo nastajati novo mesto Velenje, ki se je razvijalo, kar je prav, dejstvo pa je, da je Šoštanj v vsem tem času stagniral. Šoštanj kot mesto ni dobil enakih možnosti, kot jih je v preteklosti dobilo Velenje, čeprav je ravno v OŠ energetska industrija pustila največje sledi. Jasno je povedal, da Šoštanj potrebuje več in si tudi želi in zasluži več. Potrebujemo veliko več sredstev, kot jih je predvidenih v tem zakonu, brezplačen prenos strateških nepremičnin in predvsem hitrejša postopke, ki jim bodo omogočili, da tudi v Šoštanju uresničijo svoje razvojne projekte, predvsem pa potrebujejo tudi priznanje, da so v preteklosti žrtvovali največ in da si zato zaslužijo največjo podporo. Ta zakon je priložnost, da se odpravi zgodovinska krivica, ki se je v preteklosti naredila OŠ. Želi si, da bi bil to res zakon pravičnega prehoda, ki bo njihovim ljudem povrnil vsaj del tega, kar so izgubili, predvsem pa generacijam za njimi omogočil lepšo in boljšo prihodnost, pa ne samo OŠ, ampak celotni regiji. Nato se je opredelil do členov:

- V 3. členu, 4. točka, dodajajo besedo »saniranih«, torej »odkup saniranih strateško razvojnih nepremičnin«.

- Za 11. člen menijo, da je ta še kako pomemben tudi z vidika tega, da nikjer ni nobene varovalke za zaposlene v TEŠu. Prav je, da se namenljajo določena sredstva za preureditev energetske lokacije v TEŠu. Ni prav, da je napisana plavajoča sončna elektrarna notri, ker je okoli nje preveč neznank, je pa prav, da so za to namenjena sredstva in prav je, da je upravičenec do sofinanciranja iz državnega proračuna pravna oseba s sedežem v OŠ. Njihov predlog je, da se 11. člen glasi: »Strateški projekt je namenjen preureditvi energetske lokacije TEŠa s fosilnih goriv na obnovljive vire energije.« ter »Upravičenec do sofinanciranja iz državnega proračuna je pravna oseba s sedežem v OŠ.« Meni, da je planiranih sredstev premalo, moralo bi jih biti več, in treba je dati tudi garancijo zaposlenim v TEŠu, da bodo imeli v prihodnje delovna mesta. Kakšni so razvojni projekti, pa ni odvisno od lokalnih skupnosti, ampak od energetskih družb in je prav, da bi se o njih večkrat pogovarjali. Glede plavajočih elektrarn je ponovno poudaril, da je v zvezi s tem projektom še preveč nedorečenih dejstev, da bi lahko bil umeščen v zakon, kot da je dejstvo, da bo ta projekt dejansko v OŠ izveden.

- V 13. členu dodajajo »v okviru javnega razpisa«, torej »Vsebina projekta, upravičenci, cilji, vrednost in letna dinamika ter način financiranja projekta se določi v okviru javnega razpisa.«

- Pri 17. členu, 5. odstavek 1. alineje menijo, da je 200 milijonov premalo. Ocenjujejo, da bi bilo potrebnih vsaj 400 milijonov. Predlagajo, da se člen glasi tako: »V proračunu Republike Slovenije se na posebnih proračunskih postavkah resornih ministrstev v obdobju med letoma 2026 in 2035 zagotovijo dodatna sredstva za izvajanje programa iz prvega odstavka 9. člena v skupni vrednosti do 400.000.000,00 eurov.« Za 5. odstavkom se doda 6. odstavek, ki se glasi: »Ne glede na prejšnji odstavek se za občine iz 2. člena tega zakona v proračunu Republike Slovenije na posebnih proračunskih postavkah zagotovi 200.000.000,00 eurov za izvajanje razvojnih projektov občin v okviru Programa razvojnega prestrukturiranja SAŠA premogovne regije, in sicer:

- za obdobje 2026–2030 v višini 100.000.000,00 eurov,

- za obdobje 2031–2035 v višini 100.000.000,00 eurov.«

Doslej predlagani 6. in naslednji odstavki postanejo 7. in naslednji. Dodatno se z novim 6. odstavkom občinam iz 2. člena zagotavlja poseben namenski finančni okvir v višini 200 milijonov EUR, kar bo okrepilo njihovo finančno stabilnost, omogočilo predvidljivo načrtovanje in izvedbo razvojnih projektov, nujnih za blažitev posledic zapiranja premogovništva, ter zmanjšalo tveganje, da bi bile občine v neenakem položaju glede na druge upravičence. Takšna razmejitev povečuje preglednost, zmanjšuje tveganje prerazporejanja sredstev in krepi zmožnost občin, da bodo lahko aktivno izvajale razvojne politike v obeh programskih obdobjih.

- V 17. členu, 6. odstavek, dodajajo »za največ štiri zaposlene«. Obseg nalog razvojne agencije bo po tem zakonu presegal zmogljivosti dveh zaposlenih in menijo, da so vsaj štirje strokovni zaposleni nujni za uspešno izvajanje nalog.

- Predlagajo nov člen, ki se glasi: »Za spremembe in dopolnitve prostorskih aktov, ki se nanašajo na prenesene strateške nepremičnine, se izvede poenostavljen postopek z obvezno prednostno obravnavo in skrajšanimi roki.«

- Predlagajo nov člen: »Nepremičnine, zgrajene na podlagi rudarske zakonodaje oziroma za potrebe izvajanja rudarske dejavnosti, se z dnem prenosa na občine štejejo za skladne s prostorskimi akti in se obravnavajo kot legalne gradnje.«

Ob koncu je poudaril, da je res potrebno gledati tudi na zaposlene v TEŠu. Želi si, da bi se jih v zakonu o postopnem zapiranju premogovnika opredelilo. Žal trenutno temu ni tako, zato je pozval pristojne, da o tem razmislijo. Prav tako si želi, da ta zakon čimprej ugleda luč sveta, se pa zaveda, da jih čaka še veliko dela.

Sledila je razprava svetnic in svetnikov.

Član Sveta MOV **Marjan TURNŠEK** je dejal, da so predlog zakona v svetniški skupini SDS temeljito pregledali in so do njega zelo nezaupljivi. Zakon je bil prepozno napisan in dan v obravnavo v času dopustov. Morda je bilo to tudi namenoma. Sredstev je nekajkrat premalo v primerjavi z drugimi državami, kjer je bilo evropskih sredstev ob zapiranju bistveno več. Zakon tudi pišejo vladni ljudje, ki so bili prej zaposleni v GEN-lju in jih ne skrbi energetska stabilnost Slovenije, ki jo zagotavlja TEŠ. Gre za trgovce z uvoženo elektriko. Nato se je osredotočil na 11. člen zakona. Po njihovem mnenju ta nima kaj iskati v tem predlogu zakona. Sprašujejo se, zakaj je v tem zakonu HSE privilegiran kot edini upravičenec. Mogoče ravno zaradi tega, da bodo trgovci z elektriko zaslužili še več. Prebivalci SAŠA regije se bodo sami odločili, kakšno regijo želijo imeti, in ne pristanejo na to, da se vsiljujejo členu, ki niso v njihovem interesu. V svetniški skupini SDS zahtevajo, da se 11. člen iz tega predloga zakona črta.

Član Sveta MOV **dr. Franc ŽERDIN** je dejal, da mu je všeč, da so v uvodnem poglavju zelo podrobno obravnavali prakso prestrukturiranja v Italiji, Španiji in na Poljskem. Podrobno so tudi preučili primere dobre prakse v teh državah. Zelo žal pa mu je, da se je zgodil ta dodatek, da je treba postaviti plavajoče sončne elektrarne na Družmirskem jezeru ter da se tako močno v zakonu privilegira HSE kot upravičenec do sofinanciranja iz državnega proračuna, evropskih sredstev, omenjena je celo državna pomoč, potem da HSE

sklene neposredno pogodbo za izgradnjo plavajoče sončne elektrarne, da je edini možni prejemnik sredstev in da se mu sredstva zagotovijo brez javnega razpisa. Kako lahko to pride v zakon, tega ne razume. Nato je kot primer dobre prakse izpostavil tudi v zakonu omenjeno pokrajino Lusatijo med Nemčijo in Poljsko. Tak razvoj si je on predstavljal v Velenju. Tudi Šaleška dolina leži ob treh jezerih. Jemljemo jih kot celoto in v strateških zakonih zavoda za turizem so jih opredelili kot veliko priložnost za razvoj trajnostnega turizma v Šaleški dolini in v celotni regiji, z vizijo, da bodo v 10 letih ob in na jezeru ustvarili 300 novih delovnih mest. Sam v plavajoči elektrarni ne vidi novih delovnih mest, pa še iz Ljubljane bo vodena, ne iz Šoštanja. Okoli 11. člena ima tako zelo velike pomisleke. Izgradnji sončne elektrarne na ugrezninskih območjih pa ne nasprotuje. Teh območij je ogromno in so idealna za sončne elektrarne, naravnost kličejo po sanaciji in novih programih. V regiji imamo tudi preizkušeno dobre lokalne izvajalce izgradnje sončnih elektrarn, ki jih znajo zgraditi tudi na ugrezninskem območju. Tu vidi priložnosti tako za Velenje kot za Šoštanj, naj pa ne silijo s sončnimi elektrarnami na jezero. Gre tudi za zavajanja, ko recimo HSE pravi, da gre za neopazljivo sončno elektrarno, ne opozori pa na dejstvo, da bo skoraj polovica jezera pokrita s plastiko, ki bo vplivala na mikroklimo in bo tudi povsem porušila ekološko ravnovesje. Paneli bodo močno vplivali tudi na estetsko in doživljajsko vrednost jezera, mi pa rabimo kvalitetno sladko vodo že danes in v prihodnjih časih bo to še kako velik problem. Ne zapirajmo si prostora in ne jemljimo površin, ki so za naše zanamce še kako pomembne. Izgradnje plavajočih sončnih elektrarn ne on in ne svetniška skupina SD ne podpira. Priložnosti razvoja vidijo druge. Ne podpira tega, da 11. člen ter tudi citat »vključno s postavitvijo plavajoče elektrarne na Družmirskem jezeru« ostane v zakonu. Prosil je, da to upoštevajo. Za 11. člen v svetniški skupini glasovali ne bodo. Možnosti je veliko in ne razume, zakaj silijo na vodno površino, če imamo možnosti za sončne elektrarne druge.

Član Sveta MOV **Janez MELANŠEK** je dejal, da so končno dočakali ta predlog zakona. Upa, da bodo čimprej dobili tudi predlog zakona o zapiranju. Mnenje svetniške skupine Gibanje Svoboda in tudi njegovo osebno mnenje je, da je zakon pravilen. Tudi ukrepi, ki so v tem zakonu bili prikazani, so dobro zastavljeni. Podpirajo vse predloge in dopolnitve, ki jih je podal župan Dermol, edini pomislek, ki se jim pa poraja, je ta 11. člen. Sicer je minister Kumer dejal, da se bo o njem še dalo razpravljati oziroma dopolnjevati, vsekakor pa ta 11. člen podpirajo, prav z namenom strateških projektov preureditve energetske lokacije TEŠa iz fosilnih goriv na obnovljive vire energije. To je pač ena osnova, kjer bo lahko TEŠ nadaljeval z zagotavljanjem drugih virov energije, vemo namreč, da elektriko potrebujemo, čedalje več, in je treba nekaj narediti. Podpira tudi predlog župana Goličnika, da je upravičenec do sofinanciranja pravna oseba s sedežem v OŠ. Sam je tudi podal predlog, da se na nivoju vlade ustanovi neko koordinacijsko telo, nek urad, podobno, kot je vladna služba za poplavlno obnovo, kjer se koordinirajo vsa ministrstva.

Članica Sveta MOV **Darinka MRAVLJAK** je dejala, da so v svetniški skupini Stranka generacij ta zakon dobro preštudirali. Nato je dejala, da je direktor PVja povedal, da so stanovanja tisti, ki so jih lahko, že odkupili. Ostane pa skupina, ki stanovanj nikoli ne bo kupila, to so ranljivejše skupine, recimo upokojenci. Zanima jo, kaj bo s temi najemniki. Ne smejo dovoliti, da bi ta stanovanja prišla v roke špekulantom. Naj bo ustanovljen stanovanjski sklad v okviru lokalnih skupnosti in naj te razpolagajo s temi stanovanji. Apelirala je na zakonodajalce, da prisluhnejo vsem predlogom lokalnih skupnosti, ki delajo za ljudi, ki delajo za našo dolino, ki je največ dala za energetiko. Dejala je, da je bila inšpektorica v času Jazbinškovega zakona in takrat je veliko špekulantov kupilo ravno tista stanovanja, ki jih ljudje niso mogli odkupiti. Počakali so 10 let, da je minil nadzor izvora premoženja in nato so vsa ta stanovanja po velikih cenah prodali in ljudje so ostali na cesti. V Velenju je imela primer, ko je človek z 2 letoma delovne dobe naenkrat kupil 13 stanovanj in vrgel ljudi na cesto. Ne želi, da bi naša dolina še enkrat kaj takega doživela. Drugo vprašanje pa je prekvalifikacija delavcev, govorijo namreč o delovnih mestih z visoko dodano vrednostjo, ki prinašajo razvoj družbi, ampak ostali bodo tudi delavci, ki se ne bodo mogli prekvalificirati. Sprašuje se, kaj bodo z njimi naredili, ali jih bodo dali na zavod, kjer bodo ostali trajno nezaposleni, kar se je že dogajalo v naši preljubi Sloveniji, ali pa jih bodo predčasno upokojevali, da bodo ti, ki so toliko žrtvovali za dolino in Slovenijo, ostali z nizkimi pokojninami, s katerimi niti preživeti ne bodo mogli.

Član Sveta MOV **Ivan PLANINC** je dejal, da so ta zakon v svetniški skupini Stranka generacij težko pričakovali. Niso povsem zadovoljni, saj njihovih pričakovanj in pripomb, ki so jih pred tem podali, ta zakon ne upošteva v celoti. Kljub temu bodo podprli predloge županov MOV ter OŠ. Opozoril je na 10. člen, na nedopustno časovno omejitev vlaganja v obnovo daljinskega ogrevanja. 1. faza verjetno ne bo dovolj, sledili bosta še 2. in 3., še posebej, ko bo potrebno obnoviti toplotne podpostaje ter skundarno omrežje, vzporedno pa tudi Šaleško in Kidričevo cesto, ki sta v lasti države. Predlagajo, da se to zamakne na leto 2033. V svetniški skupini pa imajo tudi predlog glede 14. člena, in sicer predlagajo, da se v ta center zaradi naše bogate kulturne dediščine, ki se sedaj nahaja na fotografijah, na VHS kasetah itd., doda, da se torej to gradivo digitalizira in da se naredi zbirka, ki bi lahko imela tudi tržni značaj in morda tudi kakšno novo delovno mesto.

Članica Sveta MOV **mag. Alenka GORTAN** je dejala, da v stranki Demokrati predlagajo, da se črta 11. člen. Nekaj malega imajo pomislekov, in sicer zlasti vizija izvedljivosti, torej zanima jih, kako bo izvedena korelacija med sredstvi in projekti, ali je 200 milijonov EUR realnih za dolgoročne projekte. Pomisleke imajo tudi pri nadzoru nad izvajanjem, kdo ga bo izvajal, kako bo potekal in kako bodo merili uspešnost projektov. Zanima jih tudi, kako bo zakon prilagodljiv, če se bodo spremenili energetske in gospodarski trendi. Čeprav je socialna kohezija sicer poudarjena, jih zanima, kako bo dejansko podprta šibkejša skupina prebivalcev, torej ranljive skupine in rudarji.

Članica Sveta MOV **Brigita TRETJAK** je dejala, da so tudi v njihovi stranki zakonu posvetili precej pozornosti. Nato je dejala, da je bila ta regija vrsto let izkoriščana za energetske oskrbe Slovenije, zato menijo, da je sredstev z vidika gospodarstva občutno premalo in niso v sorazmerju s potrebami v triletnem obdobju, še manj pa z dosedaj plačanimi emisijskimi kuponi za obdobje 3 let. Predlagajo, da se da prioriteta gospodarstvu in šele potem ostalim dejavnostim. Pri Strateških projektih trajnostnega razvoja je zato potrebno vrstni red od 10. do 13. člena zamenjati, prioriteta je gospodarstvo. 13. člen naj bo 10., poudariti je potrebno najprej gospodarstvo, podjetja, s.p.-je, ki že vrsto let poslujejo v naši regiji, so v lasti domačega kapitala in imajo sedež v tej regiji. Poskrbeti je potrebno, da ne bodo še ta podjetja zapustila regije. Podpirajo tudi startup podjetja, ki lahko na dolgi rok prinesejo nova delovna mesta in blaginjo. Večjo težo je potrebno dati domačim podjetjem, kjer predlagajo točkovanje. Program pa ne zajema obrobni kmetij, ki so samooskrbne in bi lahko v prihodnje precej nudile za boljšo prehrano in za razvoj podeželskega kmečkega turizma, kar je nujno potrebno. Predlagala je ustanovitev komisije iz vrst podjetij, podjetnikov, kmetijstva in javnosti iz te regije, ki bo nadzirala program, kriterije in odločanje, predvsem za program razvojnega prestrukturiranja, da se nam ne ponovijo pomanjkljivosti prejšnjega razveljavljenega razpisa. Menijo, da regija mora imeti nadzor nad smotno porabo sredstev.

Član Sveta MOV **Nik LEMEŽ** je dejal, da pozdravlja pripravljen predlog zakona. Pozdravlja dejstvo, da bo zakon pomenil podlago, da se bo naša regija pričela aktivno prestrukturirati v smeri razvoja in napredka, z jasnim ciljem, da ustvarjamo nove priložnosti in višjo kakovost bivanja. Veseli ga tudi, da bo s tem zakonom urejena stanovanjska situacija vseh prebivalcev, ki so v stanovanjih v lasti energetskih družb iz doline. Potrebno pa se je zavedati, da bodo ta stanovanja v prihodnosti za MOV pomenila dodatno finančno breme, hkrati pa ga veseli, da bodo s tem zagotovili varnost marsikateremu zaposlenemu ali upokojenemu rudarju ter njihovim družinam. Prav tako ga veseli, da bo ostala infrastruktura dobila novo priložnost za razvoj in tudi za ustvarjanje novih delovnih mest. Poraja pa se mu vprašanje glede 11. člena. Ni proti sončnim elektrarnam in podpira energetske prehode, postavljanje sončnih elektrarn direktno na vodne površine pa se mu ne zdi primerno, ker je bilo v preteklosti v jezera vloženo ogromno in so tudi simbol preobrazbe regije in dokaz, da znamo iz industrijske premogovniške dediščine ustvariti prostor za ljudi. V tem vidi prihodnost, da torej turizem, kulturo in šport širijo ne le iz Velenjskega na Škalsko, ampak tudi na Družmirsko jezero. Tako gradimo regijo, ki bo privlačna ne le za domačine, ampak tudi za obiskovalce. Možnosti je veliko. Sončne celice na vodi bi po njegovem mnenju ta razvoj izjemno omejile, zato je apeliral, da najdejo drugačne rešitve. Sončne elektrarne ja, ampak naj bodo na strehah javnih in zasebnih objektov, na športnih dvorinah, tovarnah, na degradiranih območjih, ki jih je v Šaleški dolini na pretek. Sprašuje se torej, ali je umeščanje sončnih elektrarn na jezero sploh smiselni ukrep in ali je to predmet, ki spada v ta zakon. Zakon mora biti namenjen prestrukturiranju gospodarstva, izboljšanju kakovosti življenja, turizem, šport in podobno pa so ravno tako del prestrukturiranja. Prepričan je, da si mlade generacije želijo, da zakon omogoči tudi razvoj teh potencialov.

Član Sveta MOV **Alojz LESKOVŠEK** je dejal, da se želi dotakniti 11. člena, in sicer menijo, da sončna elektrarna v Šoštanju za ta prostor ni primerna, prav tako ni primerno favoriziranje nekaterih subjektov pri gradnji le-te. V Stranki generacij so se zato odločili, da tega člena ne podprejo, ker je ena stran preveč favorizirana.

Član Sveta MOV **Franci LENART** je dejal, da je zakon pripravljen kvalitetno in podpira predloge, ki so jih včeraj uskladili z občinsko upravo in svetniškimi skupinami glede sprememb zakona. Ocenjuje, da je ukrepov za izvajanje programov ogromno in da je teh 200 milijonov res malo in bo potrebno razdeliti, katera področja so višje in katera nižje prioriteta za to regijo. Turizem pa je tista panoga, ki postaja v Savinjsko-šaleški regiji nosilna in ima ogromen potencial. Obe destinaciji sta tisti, ki tudi v slovenskem merilu žanjeta uspehe in sta primer dobrih praks, kako se v turizmu da razvijati. To področje je bilo preslabo izpostavljeno in potrebuje večjo pozornost. Glede 11. člena je dejal, da v tem trenutku zaradi zakona zapiramo energetske lokacije v Šoštanju ter PV. Ta dejavnost je v 150-ih letih zahtevala ogromno življenj in degradacij okolja ter emisij v zrak. Posledice so nosili prebivalke in prebivalci Šaleške doline in nikoli nismo prišli do rente. Država ni nikoli prisluhnila, da bi poravnala posledice energetske dejavnosti v Šaleški dolini, zato ocenjuje, da če že moramo zapreti to energetske dejavnosti, naj bo odločitev o tem, ali bomo še nadaljevali z energetske dejavnostjo, pod kakšnimi

pogoji in kaj bo imela od tega dolina, plebiscitna odločitev prebivalcev Šaleške doline. Glede Muzeja premogovništva Slovenije je dejal, da je bil podan predlog, da se razširi območje muzeja na območje starega jaška. To področje bo pravzaprav edino, ki nas bo po zaprtju rudnika spominjalo na rudarsko dejavnost, zato meni, da je potrebno to področje celovito zaščititi in dati potem tja primerne vsebine rudarskega značaja. Obnovitev podzemnega dela muzeja pa ne bo mogla biti predmet zakona o zapiranju, zato je potrebno sanacijska dela urejati znotraj tega zakona. Na koncu je dejal, da je bila triadna voda na območju jame Škale vrsto let tehnološka rezerva tehnoloških vod za Šaleško dolino. Z zapiranjem premogovnika zapirajo tudi to področje, ni pa se tega področja do sedaj še nič omenilo. Gre pa za vir pitne vode in bi bilo verjetno smiselno razmisliti o nadaljnjem črpanju te vode.

Članica Sveta OŠ **Urška KURNIK** je dejala, da so prepričani, da lahko z dialogom in sodelovanjem dosežejo dobre rešitve. Naša dolina ne more biti grdi raček slovenskega prostora, temveč mora biti prostor priložnosti, znanja in vztrajnosti, zato si zasluži, da je slišana in vključena v načrtovanje prihodnosti. V imenu svetniške skupine Lista Borisa Goličnika je pozdravila predlog zakona, četudi je njegova priprava krepko prekoračila predvideni rok. Zakon je nujen za nadgradnjo kakovosti življenja v Občini Šoštanj. Občina kot tudi njeni podjetniki, društva, javni zavodi in drugi imajo načrte za prihodnost ter projekte za ustvarjanje napredka. Od zakona zato pričakujejo in zahtevajo določeno podporo. Ne želijo si tekmovanja med občinami SAŠA regije, ampak sinergijo in dopolnjevanje, vendar ne na račun drug drugega. Zakon podpirajo in želijo, da je sprejet v najkrajšem možnem času, imajo pa nekaj pripomb in predlogov na vsebino. Pričakujejo, da jih bo Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj upoštevalo, saj je od tega odvisna njihova podpora zakonu. Dejala je, da 1. točka 11. člena ne sme zajemati plavajoče sončne elektrarne na Družmirskem jezeru, ker sam projekt še ni v tako zreli fazi in je še preveč nedorečenih dejstev. Ob tem pa se strinjajo, da se v zakonu zagotovijo namenska sredstva za preureditev energetske lokacije TEŠa, predvsem z namenom ohranitve energetske lokacije in delovnih mest. Določba v 2. točki tudi ne more opredeljevati upravičenca, ki nima sedeža v občini, kjer se nahaja energetska lokacija. Opredelitev ene same gospodarske družbe kot edinega upravičenca pa ne izpolnjuje načela transparentnosti in enakopravnosti. Nadaljnje obratovanje in prehod energetske lokacije na obnovljive vire je sicer ključno za ohranitev obstoječih in novih delovnih mest, vendar mora imeti upravičenec do finančnih spodbud sedež izključno v OŠ. Za uveljavljanje predkupne pravice na strateško razvojnih nepremičninah v lasti PVja in TEŠa, ki bodo ponujene v odkup, naj se občinama upravičenkama podelijo sredstva državnega proračuna v vrednosti 100% cinitve po prejemu odločbe o sofinanciranju nakupa zemljišč s strani pristojnega ministrstva. Želijo tudi, da se v dikcijo člena umesti besedna zveza »sanirane površine«, saj se v prihodnosti ne želijo srečevati s sanacijami, ki bodo zajedale občinski proračun in omejevale vključevanje novih investicij ali pa odvrčale investitorje. Za OŠ pa je najpomembnejša priprava programa, ki mora za implementacijo biti pripravljen že v začetku leta 2026. Regija je že stopila skupaj in pričela s pripravo osnutka programa, zato je torej to izvedljivo. Za učinkovito izvajanje programa pa je potrebna tudi ustrezna razdelitev sredstev glede na ukrepe in zagotavljanje fleksibilnosti sredstev, namenjenih izvajanju zakona, nato da se s pripravo razpisov, spodbud ipd. ne čaka 3 leta, kot so čakali zakon, sredstva pa so tudi občutno prenizka za vse, kar je v tem okolju potrebno storiti, da ne bomo preprečili poloma regije, ampak da bomo izkoristili priložnosti in postali tudi onkraj meja primer dobre prakse transformacije premogovne regije. Sredstva naj se namenijo posebej za občine in ostale upravičence. Dodatno naj se v novem 6. odstavku občinam iz 2. člena zagotavlja poseben namenski finančni okvir v višini 200 milijonov EUR. Na koncu je dejala, da vas je bila potopljena, ljudje so se selili, okna so imeli zaprta ob zvokih siren, okolje je degradirano. Energetsko lokacijo imajo za več kot tretjino Slovenije in ne samo zase. Naša dolina je za celo državo žrtvovala svoj razvoj, najbolj pa občina Šoštanj. Zahtevajo samo to, kar jim pripada, ker živijo v manjvrednem okolju. V svetniški skupini torej pričakujejo in zahtevajo, da ta zakon zagotovi ustrezno podporo za uresničitev vseh načrtov, ki so ključni tako za prihodnost OŠ kot celotne doline.

Članica Sveta OŠ **mag. Judita ČAS KRNEŽA** je dejala, da bo ta zakon odločilno zaznamoval prihodnost Savinjsko-šaleške regije. Opozorila je, da so v OŠ desetletja nosili najtežje breme zaradi izkopavanja premoga in delovanja TEŠa. To je pustilo posledice v njihovem okolju, na zdravju, predvsem pa na kakovosti življenja ljudi. OŠ je bila degradirana, izgubljali so možnosti za razvoj turizma, za zdravo okolje, namesto priložnosti so dobili posledice, ki jih zdaj nosijo vsi prebivalci. Pričakujejo, da bo ta zakon prinesel tudi pravično povrnitev degradacij, ki jih je povzročilo premogovništvo, to pomeni, da se mora zagotoviti urejanje okolja in prostora, sanacija degradiranih območij, predvsem v okolici TEŠa in jezera, razvoj turističnega potenciala, predvsem Šoštanjkega jezera, ki lahko postane sodobno rekreacijsko in turistično središče ob boku turističnega središča ob Velenjskem jezeru, spodbude za nova podjetja, inovativne projekte in trajnostna delovna mesta, zaradi katerih bodo mladi ostajali doma. Zahtevajo socialno in okoljsko pravičnost, saj si ljudje v Šoštanju zaslužijo povračilo za vse izgubljene priložnosti, ki so jih žrtvovali zaradi nacionalnega energetskega interesa. Ta zakon pa ne sme ostati le na papirju, ampak mora imeti konkretne finančne vire, jasne roke in merljive cilje. Zdaj imamo možnost, da postanemo zgled uspešnega prestrukturiranja, da pokažemo, da država zna stati ob strani

regiji in ljudem, ki so zanje desetletja nosili največje breme. Nato je postavila vprašanje, kakšen bo mehanizem spremljanja in evalvacije učinkov programa razvojnega prestrukturiranja po posameznih podpodročjih. Zanima jo tudi, kdo bo nosilec odgovornosti za izvedbo prestrukturiranja energetske lokacije TEŠ in kako bo zagotovljena okoljska odgovornost za degradirana območja. Zanima jo tudi, kako se bo za mlade, ki zapuščajo regijo zaradi pomanjkanja možnosti, zagotovila dostopnost neprofitnih stanovanj. Pri upravičencih dostopa do sredstev jo zanima, ali bodo razpisi vključili regionalne kvote ali prednostne točke za lokalne projekte, ki spodbujajo zaposlovanje in socialno kohezijo. Na koncu je postavila vprašanje, ali bo omogočena sprotna revizija porabe sredstev z vključevanjem civilne družbe ali lokalnih skupnosti.

Župan MOV **Peter DERMOL** je nato dal besedo tudi gostom, ki na sejo uradno niso bili povabljeni. Dejal je, da ima vsak gost 3 min časa, hkrati jih je prosil, da se zaradi zapisnika tudi predstavijo.

Žiga JENKO, predstavnik Šaleškega EKO gibanja, je dejal, da živi v Velenju, čebelari v Šoštanju. Njihova skupina združuje prebivalce, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja z naravo v tej dolini. Leta 2020 so s skupnimi močmi preprečili sosežig v TEŠu. Takrat so pokazali, da se prebivalci znajo postaviti zase in za svojo prihodnost. Danes pa so tukaj zaradi predloga zakona o prestrukturiranju in v njem zapisanega financiranja plavajoče sončne elektrarne na Družmirskem jezeru. To jezero je nastalo kot posledica rudarjenja, mnogi so izgubili domove, rodovitna zemlja je bila potopljena, in sicer smo se zaradi rudarjenja odpovedali najbolj rodovitnim poljem Šaleške doline. Vendar pa je narava čudežna in je rane, ki jih je povzročil človek, zacelila sama. Družmirsko jezero je danes eden najbolj bogatih ekosistemov v Sloveniji. Narava je ustvarila nov dom za mnoge živali, v njem pa ima prostor tudi človek. Sedaj pa želimo polovico tega jezera pokriti s ploščami. Če to storimo, bo zmanjkalo svetlobe, kisika, izginila bodo gnezdišča, drstišča. Mir in ravnovesje v jezeru bosta skaljena, nevarnost uničenja bo spet visela nad našo dolino. Jasno pa je poudaril, da ne nasprotujejo sončnim elektrarnam, ampak nasprotujejo tej lokaciji in nasprotujejo temu, da še enkrat uničimo to, kar se je komaj zacelilo. Prav tako nasprotujejo temu, da nad potopljeno vas Družmirje, nad izgubljene domove postavimo industrijski objekt, saj bo to oskrnitev spomina in narave hkrati. Obstajajo boljše rešitve na degradiranih območjih Ležnja, TEŠa, PVja, Gorenja, streh je dovolj. Sprašuje se, zakaj ignorirajo te površine, zakaj na jezeru ni dovoljen wake park, dovoljena pa bi bila elektrarna. Gre za dvojna merila in njihovo prirejanje interesom je več kot očitno. Na koncu je vse povabil 29. na okroglo mizo, kamor so povabili tudi politike, ki pa se izogibajo in se nočejo javno opredeliti in se pogovarjati s prebivalci Velenja in Šoštanja o tej problematiki.

Špela MENIH NOVAK, predstavnica Šaleškega EKO gibanja, je dejala, da tudi ekonomija ni na strani plavajoče sončne elektrarne, glede na to da cena sončne energije pada, proizvodnja postaja cenejša in od leta 2010 se je pocenila za 90%, predvidena življenjska doba te elektrarne pa je 30 let. V tem času bo tehnologija šla naprej in projekt bo postajal vse manj smiseln. Poleg tega se namerava elektrarna uporabljati za proizvodnjo zelenega vodika, ampak svet se tudi od vodikovih projektov odmika. Vse kaže, da se lahko s plavajočo elektrarno ponovi znan scenarij TEŠ 6. Oni vidijo druge opcije. V nizozemskem mestu Heerlen so po zaprtju rudnikov začeli z geotermalno energijo ogrevati in hladiti stanovanja. Mi imamo podobne pogoje oziroma še boljše. Mesto je danes regijski center, prava energijska točka, ampak poudarila je, da mesto, ne država. Tukaj pa nam hočejo z našim denarjem graditi državne objekte in kaj se bo zgodilo, če bodo enkrat HSE ali TEŠ lastninili. Postali bomo novo Anhovo. Ne smemo pozabiti, da je Sklad za pravični prehod namenjen ljudem, odprtju 5000 novih delovnih mest, plavajoča sončna elektrarna Družmirje pa teh delovnih mest ne bo ustvarila, vzela pa bo skoraj četrtino našega denarja. Prosila je, tudi svetnike OŠ, saj so se svetniki MOV že odločili, da bodo zahtevali črtanje 11. člena, da poslušajo vizijo, ki so jo prebivalci Šoštanja tudi v anketah izrazili. Želijo turizem in ne prenovljene energetske lokacije, ki bi nadaljevala s slabimi ekološkimi in poslovnimi praksami. Dejala je, da zakon v sedanjih oblikah torej za njih ni zeleni prehod, je degradacija in če bo sprejet v taki obliki, bomo izgubili neprecenljivo naravno bogastvo in bomo še enkrat dovolili, da o naši prihodnosti odločajo ljudje, ki tu ne živijo. Pozvala je, da ustavijo izvajanje državnega prostorskega načrta PSE Družmirje in da v celoti izbrišejo 11. člen iz obravnavanega zakona, tako kot je predlagala tudi MOV.

Jože NOVAK je dejal, da je bil zakon o postopnem zapiranju premogovnika že javno razgrnjen in je že bila javna razprava in so torej pobude in predlogi že bili podani. Oni so sedaj v fazi, da zakon zaključijo, da dobijo recenzijo na program, da bodo lahko aktivirali državne pomoči, ki jih mora odobriti EU. S predstavniki delavcev pa se bodo še enkrat pogovorili na koncu zato, ker bodo konkretne rešitve morali gledati v luči prihajajoče zakonodaje, pokojninske in druge, da bodo torej skladni tudi formalno z besedilom. Sicer pa je razpravo dobro poslušal in bodo dobro premislili določene stvari in bodo dober partner pri zaključevanju. Ve, da se določenih stvari ne more porivati z glavo skozi zid. Glede degradacije je dejal, da je gotovo Šoštanj malo bolj nasrkal in je v programu to mesto treba celo malo dvigniti. Kot minister za vodo pa je tudi razumel sporočilo nekaterih tam navzočih in meni, da bo to bolj sodilo v razprave o prostorskem načrtu in je potreben temeljit premislek, ki so

ga danes nakazali. Seveda je v dolini potrebna nova energetska perspektiva, istočasno pa je potreben premislek, kako in kaj bi bilo najbolj učinkovito. Take zadeve se ne morejo zaključiti v 1 dnevu.

Srečko ĐUROV je dejal, da se bodo o predlogih županov na ministrstvih podrobno opredelili in v kolikor jih bodo lahko upoštevali, jih bodo, če pa jih ne bodo mogli upoštevati, bodo vedeli, zakaj ne in bodo prejeli tudi odgovor. Glede 11. člena je dejal, da se danes vsi strinjajo, da je preureditev energetske lokacije na obnovljive vire energije potrebna, obstaja pa nezadovoljstvo glede sončne elektrarne na Družmirskem jezeru. Večkrat je že bilo izpostavljeno, da je ta člen še odprt in da bo o tem še tekla debata. Verjame, da bodo skozi nek proces prišli do rešitve, za katero verjame, da bo z njo tudi regija zadovoljna. Niso tudi pozabili na stanovanja, tako zgrajena kot tista, ki še bodo zgrajena. Načelo pravičnega prehoda še posebej jasno zahteva, da se skrbno pazi na tiste, ki so v tem procesu najšibkejši. Nato je dejal, da je bilo veliko govora tudi okoli sredstev, za katera je bilo rečeno, da jih je premalo. Izpostavil je, da zakon, ki ga danes obravnavajo, ni edini zakon, ki SAŠA regiji zagotavlja sredstva, so še drugi zakoni in ukrepi, ki regiji omogočajo črpanje razvojnih sredstev. Zavedajo se, da je premog tej regiji dosti dal, hkrati pa ji je tudi dosti vzel. Država se nedvomno zaveda odgovornosti, ki jo ima do te regije, morajo pa biti realni s finančnimi pričakovanji, ker sredstva pa vseeno niso neomejena. Izkušnja iz Zasavja pa jih uči, da je ključno ta sredstva pravičnega prehoda investirati v prave projekte, ki bodo dali najboljše učinke. Večkrat so tudi slišali očitke, da je zakon prepozen, deloma se s tem lahko strinja, ampak pozen ni zato, ker bi na ministrstvu spali, ampak zato, ker je to kompleksno vprašanje. Zakon pa so dali v javno obravnavo v času dopustov zato, ker želijo, da je zakon čimprej sprejet. Zakon sicer nastaja z roko v roki z zakonom o zapiranju premogovnika, zato res pazijo, da se ukrepi dopolnjujejo in da ne bi bil kak ukrep kontradiktoren. Niso tudi pozabili na izobraževanje in prekvalifikacije delovne sile, se pa ta zakon prvenstveno ukvarja z otroki rudarjev, za rudarje pa bo poskrbljeno, meni, da tu ni bojazni. Zakon pa je živ in če se bodo razmere v svetu spremenile, se bo tudi zakon spremenil.

Dr. Aleksander JEVŠEK je dejal, da se lahko v marsičem danes izrečenem z njimi strinja. Poudaril je, da je 11. člen odprt člen in v naslednjih dneh se bodo glede tega člena vsedli skupaj in se pogovorili. Stališče njega in tudi ministrstva je, da nobena rešitev ne more biti v okolje vsiljena. Če predlagane rešitve ne sprejemajo, se potem išče druga rešitev in prepričan je, da se bo tudi našla. Meni tudi, da so zahteve glede sredstev legitimne, ampak če zadaj ne bodo projekti, programi, merila in rezultati, potem je to kričanje žejnega v puščavi. Pred njimi je zelo pomemben izziv, saj se pogajanja za sredstva začnejo. Nato je dejal, da bo spremljanje tega zakona prevzelo Ministrstvo za regionalni razvoj in kohezijo kot skrbnik zakona. Imajo ljudi, ki bodo to spremljali skupaj z razvojno agencijo in skupaj z ostalimi deležniki. Poudaril je, da je bila današnja razprava dobra, za kar se jim je zahvalil. Trenutno pa se z Evropsko komisijo pogajajo o spremembi obstoječega programa 21-27 in na ministrstvu za kohezijo morajo do konca leta najti 10% kohezijskih sredstev od 3,2 milijarde, nekaj so že uspeli, na realnih projektih, ki ne bodo izvedeni do konca leta 2027. To ne pomeni, da jih bodo metali ven, ampak jih bodo predstavili v finančno perspektivo po letu 2027 ali pa del teh projektov. Komisija pa je postavila 5 novih ciljev in eden od teh je housing, to so cenovno dostopna stanovanja. Velik del sredstev, ki jih bodo na ta način pridobili, bodo dali v housing, da bodo razpisi tudi za tiste občine, ki niso Ljubljana, Maribor itd. Ta cilj omogoča občinam, da bodo gradile stanovanja za mlade družine in da bodo prenavljale stavbe v občinski lasti za potrebe stanovanj za mlade družine. Za premogovne regije pa je še posebej pomembno, da v kolikor iz obstoječih sredstev iz Sklada za pravični prehod kaj ne bo realizirano, se lahko ta sredstva porabijo tudi za housing, torej tudi za cenovno dostopna stanovanja. Tu je priložnost, da se odkupijo stanovanja za tiste, ki si jih sami ne morejo kupiti. Smiselno je to priložnost izkoristiti. Dejal je tudi, da se zavzemajo za Sklad za pravični prehod tudi po letu 2027, ker je prestrukturiranje proces.

Župan **MOV Peter DERMOL** se je ministru zahvali. Nato je dejal, da zaključujejo razpravo, od povabljenih gostov so dobili najpotrebnejše informacije, za kar se jim je zahvalil. Poslušali so razprave in dobili so nek širši vpogled v samo strukturo zakona.

Župan OŠ **Boris GOLIČNIK** je dejal, da je bilo veliko povedanega okoli plavajoče sončne elektrarne na Družmirskem jezeru in z vsem se strinja. Tudi sam se čudi, da je bil člen zapisan tako, kot je. Preveč je namreč negotovosti, nedorečenih dejstev, si pa kljub vsemu želi, da ta člen in sredstva za preobrazbo energetske lokacije v tem zakonu ostanejo. Razume vse pomisleke, pa vendar so lahko ta sredstva na koncu namenjena tudi za sončne elektrarne, o katerih je govoril gospod Žerdin, torej na območju Ležnja in tam gor, čeprav si osebno sončnih elektrarn tam ne želi gledati. Lahko so namenjena za drugačne projekte TEŠa in to so edina sredstva, ki v tem zakonu garantirajo TEŠu ohranitev delovnih mest, zaposlitev, zato gre njegov predlog v tej smeri, da se ta člen v zakonu ohrani, seveda pa se izloči, da so namenjena plavajoči sončni elektrarni ter upravičencu HSE. Nihče pa jim ne bo obljubil, da bo 45 milijonov EUR prerazporejenih na prenovo daljinskega sistema ogrevanja ali pa kamorkoli drugam. Če nam to kdo garantira in če gredo ta sredstva dodatno v

program, se s tem strinja, misli pa, da je prav, da namenska postavka ostane. Apeliral je tudi na vse ostale, da se člen ohrani, kako bo pa na koncu definiran v zakonu, pa je še stvar pogovorov.

Župan MOV **Peter DERMOL** je predlagal, da sejo prekinejo za 15 min in grejo vodje svetniških skupin MOV v sejno sobo. Predlagal je, da enako stori tudi OŠ. Županu in svetnikom je dejal, da imajo pripravljen sklep o stališčih MOV, ki ga lahko razširijo tudi na OŠ. Čez 15 min se potem župana dobita, pregledata, če lahko sprejmejo enoten sklep, če ne, pa grejo v sprejetje posamičnih sklepov, v vsakem primeru pa predlaga, da so priloga predlogi, ki jih da ena ali druga občina. Sledila je prekinitve seje.

Po prekinitvi sta župana najprej ugotovila, da sta oba občinska sveta sklepčna. Župan MOV **Peter DERMOL** je nato svetnice in svetnike obvestil, da so se uskladili in bodo predlagali, da oba sveta sprejmeta isti sklep, pri čemer pa se priloge k temu sklepu razlikujejo, recimo glede 11. člena. Priložili pa bodo tudi regijske pripombe, predloge gospodarstva in tudi predloge sindikalnih združenj.

Župan OŠ **Boris GOLIČNIK** je dejal, da je bila dodana še posodobitev člena, in sicer pri sklepu o podzemnem delu muzeja premogovništva ter v 3. členu, kjer se »ki so odvisni od premogovniške dejavnosti« spremeni v »ki so odvisni od energetske dejavnosti«.

Župan MOV **Peter DERMOL** je po posameznih členih prebral **SKLEP o stališčih Sveta Mestne občine Velenje in Občine Šoštanj do Predloga Zakona o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-šaleške premogovne regije:**

1. člen

Svet Mestne občine Velenje in Svet Občine Šoštanj sta se seznanila s Predlogom Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA regije, pohvalila dejstvo, da je zakon v javni obravnavi, ter ugotovila, da so bili pri pripravi upoštevani tudi predlogi lokalne skupnosti.

Župan MOV **Peter DERMOL** je predlagal, da se zapiše »nekateri predlogi«.

2. člen

Sveta pričakujeta, da se bo z zakonom spoštovala Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij, sprejeta 13. januarja 2022, v kateri je kot zaključni rok za izkopavanje lignita določeno leto 2033. V SAŠA regiji so projekti prestrukturiranja in razvoja načrtovani v skladu s to letnico, kar bo omogočilo izvedbo celovitega prehoda in nadaljnji razvoj regije.

3. člen

Sveta pričakujeta, da bo zakon preprečil socialno stisko prebivalcev zaradi višanja cene toplotne energije in da bo zakon zagotavljal socialno varnost za vse, ki so odvisni od energetske dejavnosti.

4. člen

Sveta pričakujeta, da bo pristojno ministrstvo podrobno preučilo in upoštevalo pripombe, ki sta jih do posameznih členov predloga zakona podali upravi Mestne občine Velenje in Občine Šoštanj in so priloga tega sklepa.

Sveta podpirata ugotovitve, ki so bile sprejete na srečanjih z gospodarstveniki, regijskimi deležniki in socialnimi partnerji v času trajanja javne obravnave zakona in so priloga tega sklepa.

Sveta podpirata mnenja in pripombe socialnih partnerjev Premogovnika Velenje in Termoelektrarne Šoštanj na zakon in zahtevata, da jih predlagatelj upošteva pri pripravi Zakona o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje ali Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA regije, z namenom zaščite vseh zaposlenih, s posebnim poudarkom na ukrepih za zaposlovanje invalidov in delovnih invalidov, ki so v prilogi tega sklepa.

5. člen

Sveta ugotavljata, da za izvedbo strateškega projekta Prenova sistema daljinskega ogrevanja Šaleške doline primanjkuje finančnih sredstev, saj skupna ocenjena vrednost preobrazbe brez 1. faze znaša 140 milijonov evrov, od tega 121.682.900 evrov za vzpostavitev novih proizvodnih virov toplote iz obnovljivih virov energije (2. faza) in 19.168.681 evrov za posodobitev distribucijskega omrežja (3. faza).

Župan MOV **Peter DERMOL** je dejal, da je 6. člen nov in ga župan ter svetniki OŠ prej še niso videli. Člen je bil predlagan v naslednji obliki: »Sveta pričakujeta, da se pristojna ministrstva uskladijo glede tega, kateri

zakon bo zajemal financiranje potrebnih vzdrževalnih in investicijskih del za delovanje podzemnega dela Muzeja premogovništva Slovenije in da se za to zagotovijo ustrezna dodatna finančna sredstva.« 6. člen prvotnega sklepa pa gre ven.

Član Sveta MOV **dr. Franc ŽERDIN** je predlagal, da se ohrani 6. člen prvotnega sklepa, in sicer: »Svet ugotavlja, da projekt Preureditev energetske lokacije na obnovljive vire energije, vključno s plavajočo sončno elektrarno na Družmirskem jezeru, naveden v 11. členu, ne predstavlja strateškega projekta SAŠA regije, temveč je strateški projekt posameznega podjetja – družbe Holding Slovenskih elektrarn, s sedežem izven premogovne regije. Menimo, da takšen projekt ne sodi v predmetni zakon, saj glede na obseg predvidenih sredstev nima zadostnega vpliva na prestrukturiranje regije niti na ustvarjanje novih delovnih mest....« Predlagal je, da se zapiše: »da projekt Preureditev energetske lokacije na obnovljive vire predstavlja strateški dokument«, saj moramo iti na obnovljive vire, ne predstavlja pa njihovega stališča, da se gradijo elektrarne na Družmirskem jezeru.

Član Sveta OŠ **Marko Dado BRVAR** je dejal, da je gospod Žerdin povedal to, kar so oni v svojih pripombah predlagali, samo da je sedaj prišlo iz ust velenjskega svetnika.

Župan MOV **Peter DERMOL** je nato predlagal naslednjo formulacijo 6. člena: »Sveta ugotavljata, da projekt Preureditev energetske lokacije na obnovljive vire energije predstavlja strateški projekt SAŠA regije, pri čemer pa izrecno nasprotujemo, da v ta strateški projekt sodi tudi plavajoča sončna elektrarna na Družmirskem jezeru.«

Župan OŠ **Boris GOLIČNIK** je svetnike OŠ vprašal, ali so glede na spremenjen 6. sklep še vedno za to, da imajo skupen sklep.

Župana sta predlagala 5 min odmora, da se tudi svetniki OŠ opredelijo do tega predloga. Sledila je prekinitev seje.

Po odmoru je župan MOV **Peter DERMOL** dejal, da je bila sprejeta odločitev, da grejo v sprejem 2 sklepov, ki se v vsebini razlikujeta zgolj v 6. členu. Nato je prebral **SKLEP o stališčih Sveta Mestne občine Velenje do Predloga Zakona o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-šaleške premogovne regije:**

1. člen

Svet Mestne občine Velenje se je seznanil s Predlogom Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA regije, pohvalil dejstvo, da je zakon v javni obravnavi, ter ugotovil, da so bili pri pripravi upoštevani tudi nekateri predlogi lokalnih skupnosti.

2. člen

Svet pričakuje, da se bo z zakonom spoštovala Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij, sprejeta 13. januarja 2022, v kateri je kot zaključni rok za izkopavanje lignita določeno leto 2033. V SAŠA regiji so projekti prestrukturiranja in razvoja načrtovani v skladu s to letnico, kar bo omogočilo izvedbo celovitega prehoda in nadaljnji razvoj regije.

3. člen

Svet pričakuje, da bo zakon preprečil socialno stisko prebivalcev zaradi višanja cene toplotne energije in da bo zakon zagotavljal socialno varnost za vse, ki so odvisni od energetske dejavnosti.

4. člen

Svet pričakuje, da bo pristojno ministrstvo podrobno preučilo in upoštevalo pripombe, ki jih je do posameznih členov predloga zakona podala Uprava Mestne občine Velenje in so priloga tega sklepa.

Svet podpira ugotovitve, ki so bile sprejete na srečanjih z gospodarstveniki, regijskimi deležniki in socialnimi partnerji v času trajanja javne obravnave zakona in so priloga tega sklepa.

Svet podpira mnenja in pripombe socialnih partnerjev Premogovnika Velenje in Termoelektrarne Šoštanj na zakon in zahteva, da jih predlagatelj upošteva pri pripravi Zakona o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje ali Zakona o razvojnem prestrukturiranju SAŠA regije, z namenom zaščite vseh zaposlenih, s posebnim poudarkom na ukrepih za zaposlovanje invalidov in delovnih invalidov, ki so v prilogi tega sklepa.

5. člen

Svet ugotavlja, da za izvedbo strateškega projekta Prenova sistema daljinskega ogrevanja Šaleške doline primanjkuje finančnih sredstev, saj skupna ocenjena vrednost preobrazbe brez 1. faze znaša 140 milijonov evrov, od tega 121.682.900 evrov za vzpostavitev novih proizvodnih virov toplote iz obnovljivih virov energije (2. faza) in 19.168.681 evrov za posodobitev distribucijskega omrežja (3. faza).

6. člen

Svet ugotavlja, da projekt Preureditev energetske lokacije na obnovljive vire energije, vključno s plavajočo sončno elektrarno na Družmirskem jezeru, naveden v 11. členu, ne predstavlja strateškega projekta SAŠA regije, temveč je strateški projekt posameznega podjetja – družbe Holding Slovenskih elektrarn, s sedežem izven premogovne regije. Menimo, da takšen projekt ne sodi v predmetni zakon, saj glede na obseg predvidenih sredstev nima zadostnega vpliva na prestrukturiranje regije niti na ustvarjanje novih delovnih mest.

Svet dodatno poudarja, da je vsebina tega projekta že vključena v Sklad za pravični prehod, kjer je družbi Holding Slovenskih elektrarn neposredno potrjena operacija z znatnimi finančnimi sredstvi. Zato ne podpiramo, da se za iste vsebine in projekte ponovno načrtujejo sredstva v okviru tega zakona.

Zato Svet odločno nasprotuje členu, po kateri bi bil upravičenec do sofinanciranja po tem zakonu Holding Slovenskih elektrarn oziroma njegove hčerinske družbe. Takšna določba je parcialen ukrep, namenjen izključno enemu podjetju, in je v nasprotju z načelom enake obravnave vseh deležnikov v regiji ter s temeljnim ciljem zakona – celovitim, vključujočim in pravičnim prestrukturiranjem premogovne regije v skladu z načelom pravičnega prehoda.

7. člen

Svet pričakuje, da se pristojna ministrstva uskladijo glede tega, kateri zakon bo zajemal financiranje potrebnih vzdrževalnih in investicijskih del za delovanje podzemnega dela Muzeja premogovništva Slovenije in da se za to zagotovijo ustrezna dodatna finančna sredstva.

8. člen

Svet zahteva, da Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj, kot koordinator priprave zakona, v sam zakon doda pravila, odgovornosti in določi sistemsko podporo za usklajeno, celovito in učinkovito izvajanje zakona in gospodarskega prestrukturiranja SAŠA regije.

9. člen

Svet predlaga, da ministrstvo ustanovi poseben državni organ za pravični prehod, ki bo deloval kot odločevalski, izvajalski in strokovni podporni organ ter zagotavljal vso podporo in koordinacijo med ministrstvi in regijo za izvajanje ukrepov in strateških projektov po tem zakonu.

10. člen

Svet podpira osnutek Programa razvojnega prestrukturiranja SAŠA premogovne regije in zahteva, da se sprejme v 3 mesecih od uveljavitve zakona, in ne v 9 mesecih, kot določa 19. člen zakona. Osnutek programa je priloga tega sklepa.

11. člen

Svet pričakuje, da bo Zakon o razvojnem prestrukturiranju SAŠA regije vložen v Državni zbor Republike Slovenije do konca oktobra 2025.

Svet pričakuje, da Vlada Republike Slovenije čim prej sprejme tudi Zakon o *postopnem zapiranju Premogovnika Velenje*, saj je dinamika zapiranja premogovnika neločljivo povezana z dinamiko prestrukturiranja regije.

12. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Velenje.

Prisotnih je bilo 23 članov.

SKLEP

Predlog

Svet Mestne občine Velenje je glasoval o SKLEPU o stališčih Sveta Mestne občine Velenje do Predloga Zakona o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-šaleške premogovne regije.

Za predlog so glasovali vsi prisotni člani sveta.
Predlog je bil sprejet.

Župan OŠ **Boris GOLIČNIK** je dejal, da so predlog sklepa že uskladili in že šli čez sklep, zato posameznih členov ne bo bral. Dodali so člen, ki je vezan na muzej premogovništva, vse ostalo je enako, razen 6. člena.

Prisotnih je bilo 14 članov sveta.

SKLEP

Predlog

Svet Občine Šoštanj je glasoval o SKLEPU o stališčih Sveta Občine Šoštanj do Predloga Zakona o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-šaleške premogovne regije.

Za predlog so glasovali vsi prisotni člani sveta.

Predlog je bil sprejet.

Seja se je zaključila ob 20.55.

Pripravila:

Petra Cerjak, univ. dipl. rus. in slov., l.r.

Župan Mestne občine Velenje
Peter Dermol, l.r.

Župan Občine Šoštanj
Boris Goličnik, l.r.